

TIMBUKTU FONDEN
JESPER HELDGAARD
OKTOBER 2019

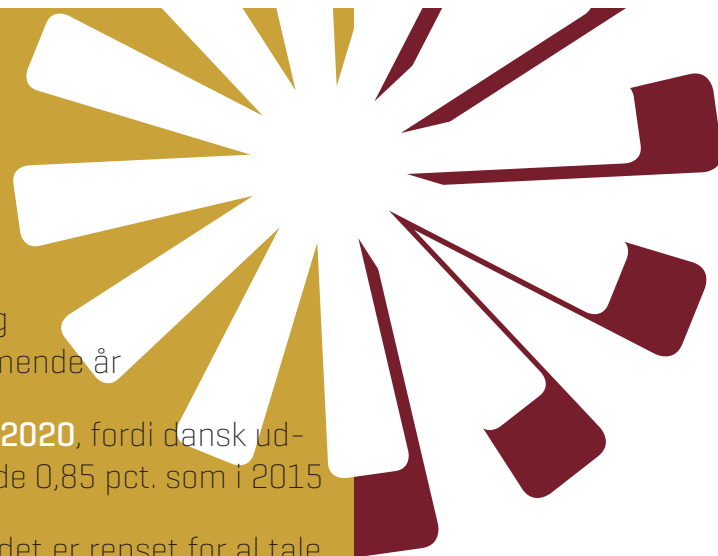
timbuktu
FONDEN

EN NY START?

ANALYSE AF DET
INTERNATIONALE
UDVIKLINGS
SAMARBEJDE
I FINANSLOVS
FORSLAGET
FOR 2020

HIGHLIGHTS

DENNE ANALYSE VISER BLANDT ANDET AT

- ✱ Dansk udviklingsbistand under den nye S-regering **vil fortsætte sit fald imod 0,7 pct.** af BNI de kommende år
- ✱ **Verdens fattige går glip af mere end 3,6 mia. kr. i 2020**, fordi dansk udviklingsbistand bliver på 0,7 pct. af BNI og ikke på de 0,85 pct. som i 2015
- ✱ Regeringens flerårige plan for udviklingssamarbejdet er rensset for al tale om, at **Danmark igen skal give mere end 0,7 pct.** af BNI
- ✱ Hvis det danske bistandsniveau ikke hæves, vil verdens fattige gå glip af stadig flere penge i takt med, at **danskerne bliver rigere**
- ✱ Den danske bistand til prioritetslandene i Afrika er **i frit fald**. For få år siden var den 2,5-3 mia. kr. om året. Med FFL20 har den kurs mod blot lidt over 1 mia. kr. i 2023
- ✱ 319,8 mio. kr. af udviklingsbistanden er i 2020 afsat til at modtage flygtninge i Danmark, **det laveste beløb i mere end 10 år**
- ✱ De seneste års fokus på migration og hjemsendelse fastholdes og forstærkes. 30 mio. ekstra går i 2020 til **at hjemsende afviste asylmodtagere**
- ✱ Det danske **udviklingssamarbejde bliver grønnere**. Der bliver mere end 600 mio. kr. ekstra til klima og miljø i 2020
- ✱ De seneste års **fokus på økonomisk vækst fastholdes**. Nu skal den ikke blot være bæredygtig, men også fair

FORORD

EN NY START FOR DANSK UDVIKLINGSBISTAND?

De 4 år med borgerlige regeringer 2015-19 har sat markante blå mærker på det danske udviklingssamarbejde. Først og fremmest fordi dansk bistand er skåret fra 0,85 pct. af BNI til 0,7 pct., det laveste niveau i 40 år. Men også fordi udviklingsbistanden i stigende grad er blevet brugt til at modtage flygtninge i Danmark, hjemsende afviste asylansøgere, bekæmpe migration, fremme danske erhvervsinteresser mm. Det er alt sammen formål, der kan være gode og ædle. Men når budgettet til udviklingsbistand ikke samtidig forøges – eller ligefrem beskæres, bliver midlerne til de nye formål taget fra det langsigtede, fattigdomsorienterede udviklingssamarbejde. Med sit finanslovsforslag for 2020 og sine Udviklingspolitiske Prioriteter 2020-2023 markerer den nye socialdemokratiske regering for første gang, hvad den vil med det danske udviklingssamarbejde. Markerer det så en ny start for udviklingssamarbejdet?

På ét område er svaret et næsten entydigt ja. Regeringen vil allerede fra næste år fordoble bidragene til klima og miljø, og her er der for alvor blevet plads til nye initiativer – og til at genoplive samarbejdspartnere og aktiviteter, der i 2015-19 har været lagt på is. Når det kun kan blive til et næsten entydigt ja, hænger det sammen med, at

regeringen vil finansiere de nye klima- og miljøtiltag uden at hæve bistanden fra de 0,7 pct., V-regeringen skar den ned til i 2015.

Her – og på stort set alle andre områder – fortsætter og forstærker S-regeringen den drejning væk fra det, der var udviklingssamarbejdets oprindelige formål, bekæmpelse af fattigdom, over mod en række andre formål. Det illustreres af ordvalget i Regeringens Udviklingspolitiske prioriteter: Her er fattigdom nævnt 4 gange, fattigdoms-bekæmpelse 2.

Nu er det andre ord og begreber, der dominerer:

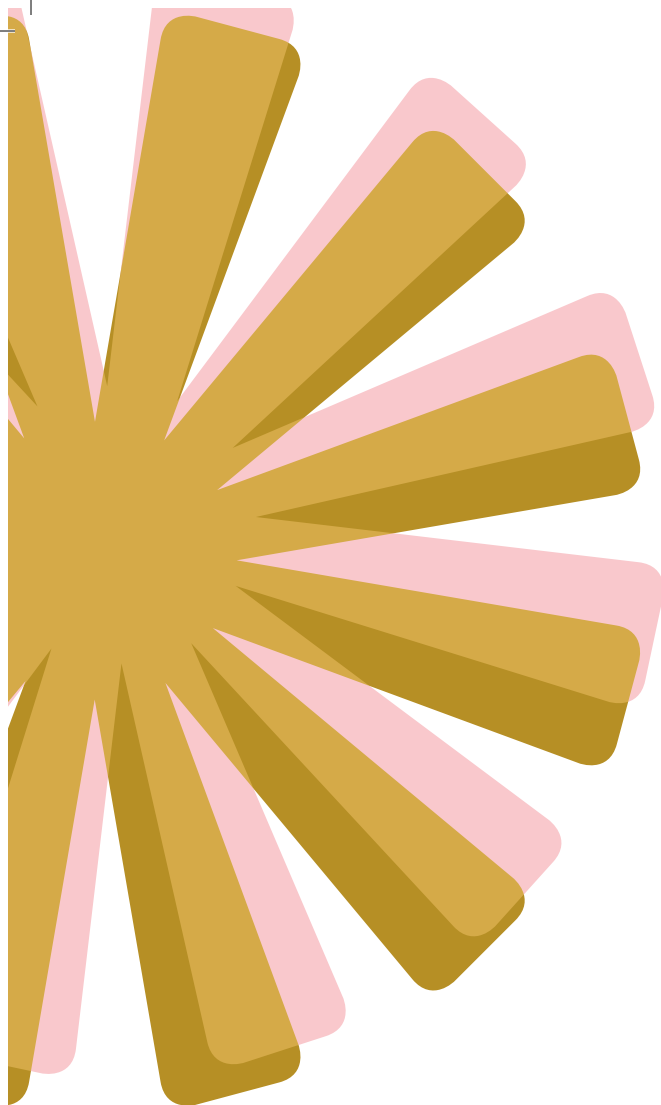
- Nærområder[ne] nævnes 15 gange
- Migration, 11 gange [+5]
- Klima, 7 gange [+15]
- Flygtninge, 7 gange [+2]

Tallene i parentes angiver de gange, ordet forekommer i forskellige ordsammensætninger

Der er kommet nye boller på suppen, og de er kommet for at blive.

	BLÅ FL 2019	TEKNISK FFL 2020 ¹⁾	S FFL20
Bilateral bistand	3.888,8	3.921,5	3.778,5
Bistand gennem danske civilsamfundsorganisationer	945,4	942,4	935,8
Naturressourcer, energi og klimaforandringer	630	560	1.295
Oplysning	58	55	55
Multilateral bistand gennem FN m.v.	1.996,7	1.913	1.908
Udviklingsbanker, -fonde og EU	2.014,2	1.997,7	2.088,9
Partnerskaber for fair og bæredygtig vækst	1675,5	1.629,5	1.404
Humanitær bistand	2.600	2.600	2.700
Reserver	-39,7	697,3	115
I alt §06.3	13.769,9 ²⁾	14.316,4	14.280,2
Fællesskabsfinansieret EU-bistand	1.315,3	1.345	1.345
Udgifter til modtagelse af flygtninge i Danmark	509	319,8	319,8
Administration af udviklingsbistanden	726,6	735,3	800,3
I øvrigt under ulandsrammen	143	203,1	203,1
Total ulandsrammen	16.269,8	16.919,6	16.948,4 ³⁾

¹⁾ Teknisk FFL20 er det FFL, der var forberedt under den afgåede VLAK-regering
²⁾ Her er indregnet efterregulering for 2017 på 182,8 mio. kr.

Udviklingsbistanden er blevet et strategisk redskab til at begrænse migration og flygtningestrømme

ALTINGET OM VLAK OG DF'S FINANSLOVSAFТАLE FOR 2019

26. OKTOBER 2018

365 MIO. KR. TIL OVERS FRA FLYGTNINGE-MODTAGELSE SKAL GÅ TIL NÆROMRÅDER

I Finansloven for 2018 lød skønnet, at Danmark ville modtage 5.000 asylansøgere i 2018, men allerede i oktober ser det ud til, at tallet bliver noget lavere. Det får udviklingsminister Ulla Tørnæs til i et svar til Altinget at bebude, at der i 2018 skal bruges 365 mio. kr. mindre af udviklingsbistanden end budgetteret til flygtningemodtagelse. Og at de ekstra millioner skal bruges i nærområderne.

KRONOLOGI 2018-2019

NEDSLAG SIDEN FFL2019

7. NOVEMBER 2018

EVALUERING DANSK BISTAND TIL GHANA GIVER BONUS

Dansk udviklingsbistand har bidraget til den positive demokratiske og økonomiske udvikling i Ghana de seneste årtier, konkluderer evaluering, der dog også sætter spørgsmålstegn ved, om de gode resultater fastholdes nu, hvor dansk bistand til Ghana udfases.

30. NOVEMBER 2018

FINANSLOVSAFТАLE FOR 2019 PÅ PLADS MELLEM REGERINGEN OG DF

Aftalen er på hele 71 sider og lægger ud med at fastslå, at de seneste års stramme udlændingekurs har fået tilstrømningen af udlændinge til at bremse op og dermed sparet Danmark milliarder af kr. Aftalen varsler yderligere stramninger og mere fart på – og penge til – hjemsendelsen af flygtninge. Mest opsigtsvækkende beslutningen om at etablere et udrejsecenter på øen Lindholm.

Dansk Folkeparti kommer ikke igennem med et forslag om at afsætte 14 mio. kr. af udviklingsbistanden til Bjørn Lomborgs Copenhagen Consensus Centre til at lave cost-benefit-analyser med henblik på at bruge bistanden mere effektivt.

16. FEBRUAR 2019 DANSKER NY CHEF FOR UNEP

FN's Generalsekretær Antonio Guterres meddeler, at han ønsker at udnævne Inger Andersen som øverste chef for FN's miljøprogram, UN Environment (UNEP). Inger Andersen kommer fra en stilling som generalsekretær for "International Union for Conservation of Nature" (IUCN), der mistede sin danske støtte i 2015.

Regeringen bidrog i 2017 med 4,6 mia. kr. til klimafinansiering i udviklingslandene

26. FEBRUAR 2019

SPIN OM DANMARKS BIDRAG TIL KLIMA-INDSATSEN I UDVIKLINGSLANDENE

"Regeringen bidrog i 2017 med 4,6 mia. kr. til klimafinansiering i udviklingslandene". Det fortæller Udenrigsministeriet i en pressemeddelelse om Danmarks indrapportering til EU og FN's Klimakonvention (UNFCCC). Hvordan harmonerer det lige med de meget lavere tal i både finanslove og OpenAid.dk? spørger flere. Det gør det heller ikke. Først og fremmest fordi langt de fleste penge stammer fra poster, som UNFCCC og EU slet ikke regner med: over 2,5 mia. kr. i "klimafinansiering mobiliseret gennem de multilaterale udviklingsbanker", og 750 mio. kr. af Investeringsfonden for Udviklingslandes (IFU) investeringer. Tilbage bliver 1.352. mio. kr. i reel dansk klimafinansiering i 2017.

18. MARTS 2019

DANSK BISTAND HAR SIKRET MILLIONER AF UGANDERE RENT DRIKKEVAND

En ny evaluering dokumenterer imponerende resultater af dansk bistand til vand i Uganda, men advarer også om, at de gode resultater kan være truede nu, hvor den danske støtte til vand udfases.

LUXEMBOURG**1**SVERIGE**3**NORGE**5**FINLAND**9**DANMARK**11**

21. MARTS 2019

DONORINDEKS SENDER DANMARK NED PÅ EN 11.PLADS

Danmark er vant til at ligge helt i top, når donorlande måles på kvaliteten af deres udviklingsbistand, men det anerkendte britiske Overseas Development Institute (ODI) placerer Danmark helt nede på en 11.-plads blandt 29 donorer på et nyt indeks, Principled Aid Index. Det måler, hvor principfaste donorer er over for udviklingsbistandens oprindelige mål om at bekæmpe fattigdom og skabe udvikling, og i hvor høj grad de lader egeninteresser styre. Analysen noterer, at den nyeste danske udviklingsstrategi fra 2017 blev styret af danske, nationale interesser, og at bistanden blev set som en driver for private investeringer.

2. MAJ 2019

IFU SKAL STYRKE SIT FOKUS PÅ UDVIKLING

IFU, Investeringsfonden for Udviklingslande, er god til at rejse privat kapital til investeringer i verdensmålene, men mindre god til at sikre, at investeringerne rent faktisk skaber udvikling, lyder det i ny evaluering.

KRONOLOGI 2018-2019

NEDSLAG SIDEN FFL2019

5. APRIL 2019

ROS OG RIS FRA OECD DAC

Et hold fra OECD DAC besøger Danmark for at følge op på sin seneste evaluering af dansk bistand. Den fandt sted i 2016 lige oven på de store besparelser og milliardforbruget af bistanden til at modtage flygtninge i Danmark. På den baggrund konstaterer OECD DAC, at Danmark har gjort fremskridt på næsten alle 2016-evalueringens anbefalinger, men finder dog stadig grund til bekymring på et par områder:

- På blot ét år, fra 2016 til 17, er den andel af den danske, bilaterale bistand, der går gennem offentlige institutioner – og dermed bidrager til at styrke dem, faldet fra 51 til 32 pct.
- Dansk bistand til de mindst udviklede lande er halveret på 10 år: fra 979 mio. dollar i 2007 til 495 i 2017
- Ingen af de nye investeringer, IFU hidtil har foretaget via den særlige Verdensmålfond, er sket i mindst udviklede eller skrøbelige lande

DANMARKS UDVIKLINGSBISTAND PÅ VEJ NED MOD DE 0,7%

	2014	2015	2016	2017	2018
Samlet udviklingsbistand [mia. kr.]	16,9	17,26	15,95	16,16	16,33
Udviklingsbistanden i pct. af BNI	0,86	0,85	0,75	0,72	0,72

10. APRIL 2019

DANMARK BEHOLDER SIN 4. PLADS

På OECD DAC's foreløbige opgørelse for den internationale udviklingsbistand i 2018 ligger dansk bistand på 0,72 pct. af BNI ligesom i 2017. Det placerer igen Danmark på en 4. plads blandt donorlandene, et pænt stykke efter Sverige, Luxembourg og Norge, der alle ligger omkring 1 pct., og skarpt forfulgt af UK på 0,7 pct. Opgørelsen viser, at verdens samlede udviklingsbistand faldt med 2,7 pct. fra 2017 til 2018, hvor den i alt var på 153 mia. dollar. Faldet skyldes færre udgifter til at modtage flygtninge, og selv om den egentlige udviklingsbistand ligger stabilt, er støtten til de mindst udviklede lande og til Afrika faldet.

4

7. MAJ 2019

LØKKE UDSKRIVER VALG TIL 5. JUNI

Hvad der bliver kaldt Danmarkshistoriens længste valgkamp – næsten 5 uger – indledes, da statsminister Lars Løkke Rasmussen udskriver valg til den 5. juni. Udviklings-samarbejdet bliver aldrig noget hedt emne i valgkampen, selv om Socialdemokratiets støttepartier i rød blok forsøger at presse S til løfter om at øge udviklingsbistanden fra 0,7 pct. af BNI.

5. JUNI 2019

MARKANT VALGSEJR TIL RØD BLOK

Valgresultatet den 5. juni betyder, at Danmark skal have en ny regering. Med 91 mandater i ryggen til rød blok går Socialdemokratiets formand Mette Frederiksen i gang med forhandlingerne om en ny regering..

27. JUNI 2019

NY REGERING MED SOLIDARITETSMINISTER

Mette Frederiksen præsenterer sit nye ministerhold på 20 ministre. På plads 11 i rangordenen er den nye minister for udviklingssamarbejde Rasmus Prehn. Han har i sine 12 år i folketinget beskæftiget sig med bl.a. transport og arbejdsmarked, men ikke med udviklingssamarbejde. Han bebuder særligt fokus på at bekæmpe global ulighed og på at sikre den folkelige opbakning til udviklingsbistanden. Han kalder sig selv solidaritetsminister, men nedtoner hurtigt alle forventninger om, at den danske udviklingsbistand skal hæves allerede i det kommende finansår.

25. JUNI 2019

FORSTÅELSESPAPIR BANER VEJ FOR NY REGERING

Efter næsten 3 ugers forhandlinger præsenterer Socialdemokratiet og dets støttepartier, R, SF og EL, et såkaldt forståelsespapir på 18 sider, der er mere overordnet end de regeringsgrundlag, de seneste regeringer har været baseret på. Papiret siger bl.a., at

Vi skal løfte et ansvar for verden. Så Danmark er et land, der hjælper mennesker i nød. Som står vagt om de internationale konventioner, aktivt arbejder for FN's verdensmål og engageret indgår i forpligtende internationale fællesskaber. Danmark skal være et åbent land, hvor vi lever af vores udsyn til resten af verden.

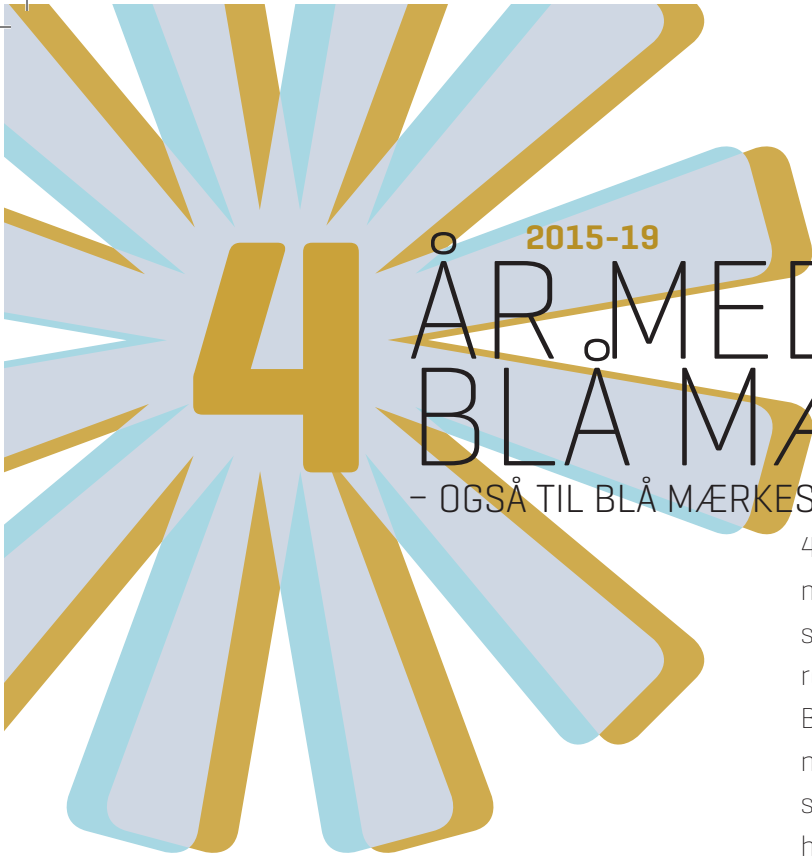
Særligt konkret er papiret nu ikke. Dog fastslås det, at Danmark igen vil modtage kvoteflygtninge, og at "en ny regering vil tage initiativ til en ny udviklingspolitisk strategi, hvor øget klimabistand står centralt."

Papiret nævner ikke noget om, hvorvidt niveauet for den danske bistand skal hæves fra 0,7 pct., som regeringens støttepartier gentagne gange har krævet.

13. SEPTEMBER 2019

LIGESTILLINGSPRIS TIL ULLA TØRNÆS

Den internationale ligestillingsorganisation Zonta overrækker på en konference i København en pris på 10.000 kr. til tidligere udviklingsminister Ulla Tørnæs for hendes internationale indsats for kvinders rettigheder og lige muligheder gennem næsten 8 år som minister.

4 ÅR MED BLÅ MÆRKER

2015-19

– OGSÅ TIL BLÅ MÆRKESAGER

4 år med blåt styre har sat markante aftryk på Danmarks udviklingssamarbejde. Først og fremmest er den samlede, danske udviklingsbistand under de V-ledede regeringer 2015-19 skåret med en sjettedel: fra 0,85 af BNI til 0,7 pct. Alligevel har både V- og VLAK-regeringerne haft adskillige mærkesager, hvor den danske indsats skulle styrkes – eller ”fokuseres”. Men hvilket mærke har de blå regeringer sat på deres egne mærkesager og på andre områder?

DEN SAMLEDE BISTAND

ÅRLIG REGNING: 2,5-3,5 MIA. KR.

Hvis bistandsprocenten var fastholdt på 0,85 pct., ville den danske udviklingsbistand i årene 2016 til og med 2019 have været 11,595 mia. kr. større. Og for hvert år fra 2020 og frem, hvor bistandsprocenten fastholdes uændret på 0,7 pct., vil Danmark, sende godt 3,5 mia. kr. mindre til verdens fattige. Tallet vil stige i takt med, at det danske BNI stiger.

DANMARKS UDVIKLINGSBISTAND 2015-19

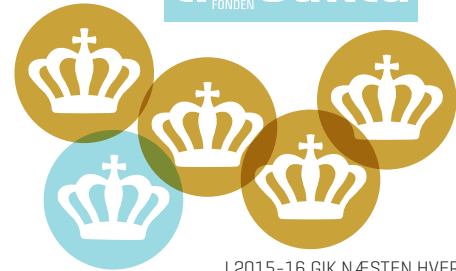
	2015	2016	2017	2018	2019 ¹	FORSKEL
SAMLET BISTAND	17,254	15,946	16,161	16,329	16,392	
I PCT. AF BNI	0,85	0,75	0,72	0,72	0,70	
SAMLET BISTAND VED 0,85 % AF BNI	17,254	18,541	19,079	19,379	19,905	
FORSKEL		2,595	2,918	2,950	3,513	11,595

1) TALLENE FOR 2019 ER BUDGETTAL FRA FINANSLOVEN FOR 2019

HÅRD OPBREMSNING ALLEREDE I 2015

Den nytiltrådte V-regering nøjedes i 2015 ikke med at spare på ulandsbistanden i det følgende år, men skar også 2,85 mia. kr. af de tilsagn, der var besluttet i Finansloven for 2015 – med blot 3 måneder tilbage af året. Den hårde opbremsning fortsatte i 2016, hvor pct.-satsen for bevilgede tilsagn (det såkaldte forbrugs-/regnskabstal) kun nåede 0,66 pct. af BNI, selv om målet er, at også det skal være på mindst 0,7 pct.

I 2015-16 GIK NÆSTEN HVER 5.
BISTANDSKRONE TIL ASYLMODTAGERE I DANMARK

REEL UDVIKLINGSBISTAND KUN LIDT OVER 0,5% AF BNI

Danmark har i mange år – også under tidligere 'røde' regeringer – været den største modtager af dansk udviklingsbistand, fordi der har været bred politisk enighed om at lade udviklingsbistanden finansiere udgifter til at modtage asylmodtagere i Danmark. Kombineret med den store besparelse i 2015 på den samlede udviklingsbistand betød det, at dansk bistand 'renset for' flygtningeudgifter i 2016 kun lige bevægede sig over 0,5 pct. af BNI.

FLYGTNINGEUDGIFTER OG UDVIKLINGSBISTAND

ÅR	FLYGTNINGE	%	BISTAND +FLYGTNINGE	MIO. KR.
2015	2.669,8	18,3	14.585,1	
2016	2.770,1	17,4	13.178,9	
2017	773,2	4,8	16.161,4	
2018	424,1	2,4	16.329,5	

ØGET BISTAND TIL MIGRATION OG HJEMSENDELSE

De seneste års øgede flygtningestrøm har også betydet, at større dele af udviklingsbistanden nu skal finansiere forebyggelse af irregulær migration og hjemsendelse af afviste asylansøgere. Danmark fik i forbindelse med finanslovsaftalen for 2017 en såkaldt 'udsendelsesambassadør', og fra 2018 fik migration sin egen post på finansloven og i OpenAid.dk. 450 mio. kr. blev der afsat til formålet i finansloven for 2018. Heraf var de 300 mio. kr. et flerårigt tilsagn til EU's midlertidige Tyrkiet-facilitet. De samlede udbetalinger på posten migration blev i 2018 på 303 mio. kr.

FLYGTNINGE OG MIGRATION

HISTORISK STOP FOR KVOTEFLYGTNINGE

Siden 1978 har Danmark taget imod særlige 'kvoteflygtninge', i mange år 500. Det er flygtninge, som er særligt sårbare og ikke ved egen hjælp kan rejse til andre lande og søge om asyl. Selv om antallet af asylansøgere i Danmark i 2016 styrteddykkede fra rekorden på mere end 21.000 i 2015, besluttede V-regeringen samme år et midlertidigt stop for kvoteflygtninge, der blev videreført årene efter.

BEVIDST OVERBUDGETTERING?

Skønnet for det antal asylansøgere, der ventes det kommende år, er de seneste år konsekvent sat for højt. Skønnet bestemmer, hvor stor en del af det kommende års udviklingsbistand der forhåndsreserveres til flygtningemodtagelse, og de seneste års overbudgettering har haft store konsekvenser:

- Nedsættelsen af den samlede, danske bistand har kunnet ske hurtigere end ellers
- En mindre del af den klassiske, langsigtede udviklingsbistand har kunnet langtidspålægges

I årene 2016-18 har forbruget til flygtningemodtagelse i alt været næsten 4,2 mia. kr. lavere end skønnet.

ANTAL ASYLANSGØGERE OG FLYGTNINGEUDGIFTER

ÅR	SKØN ANTAL	FAKTISK ANTAL	SKØNNET UDGIFT	FAKTISK UDGIFT	MIO. KR.
2016	25.000	6.266	4.437	2.770	
2017	10.000	3.500	2.762	773	
2018	5.000	3.559	965	424	
2019	4.000	1.425 PR. 31/7	494		
2020	2.800		319,8		

DANMARKS UDVIKLINGSBISTAND	2015	2016	2017	2018	2019
Tilsagn i pct. af BNI	0,83	0,7	0,7	0,7	0,7
Forbrugs-/regnskabstal i pct. af BNI	0,76	0,66	0,7	0,7	

JUBILÆUM FEJRET MED LAVESTE PCT. I 40 ÅR

#40 år i front. Sådan lød overskriften på en kampagne, Udenrigsministeriet søsatte i maj 2018 for at markere, at Danmark nu i 40 år har levet op til FN-målet om at yde mindst 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand – på et tidspunkt, hvor den danske bistand er på sit laveste niveau i 40 år.

BISTAND I PCT. AF BNI

1968 0,23
1978 0,70
1988 0,89
1998 1,00
2008 0,82
2018 0,72

HUMANITÆR BISTAND OG NÆROMRÅDER

MARKANT LØFT – OG USIKKERHED

Først V- så VLAK-regeringen betonedede gang på gang, at dansk bistand til humanitære kriser og til nærområder skulle gå fri af besparelserne på den samlede bistand og ligefrem opprioriteres. Danmarks humanitære bistand er da også øget de seneste 5 år trods et par dyk: Først i 2015, hvor den kun nåede 1.895 mio. kr. mod 2.317 i 2014. Til gengæld satte den rekord i både 2016 og 2017 for igen at falde lidt i 2018. Men overordnet er Danmarks humanitære bistand klart stigende.

DANMARKS HUMANITÆRE BISTAND I MIO. KR.

2014	2015	2016	2017	2018
2.317	1.895	2.537	2.545	2.294

KILDE OPENAID.DK

USIKKERHED OM NÆROMRÅDER

For den meget omtalte bistand til nærområder er tallene straks mere usikre. Der findes nemlig ingen internationalt anerkendt definitioner af, hvad det er. Og nærområder har heller ikke sin egen post på finansloven eller i OpenAid.dk. Forvirringen bliver ikke mindre af, at skiftende danske regeringer og andre (bl.a. Socialdemokratiet) har talt og taler om humanitær bistand og bistand til nærområder samlet, men igen uden at definere, hvad bistand til nærområder omfatter.

Om bistanden til nærområder kun i retorikken fylder mere i dansk bistand, er det derfor ikke muligt at fremlægge klare tal for, men flere ting peger på det: F.eks. var Syrien i 2018 nr. 2 og Mellemøsten nr. 4 på top 5-listen over modtagere af dansk udviklingsbistand.

TOP 5	AFGHANISTAN	505.188
	SYRIEN	357.258
	TANZANIA	342.931
	MELLEMØSTEN	295.956
	GHANA	257.556

DE STØRSTE MODTAGERLANDE AF DANSK UDVIKLINGSBISTAND I 2018 I MIO. KR.

KILDE OPENAID.DK

AFRIKA OG DEN BILATERALE

Vores ambition er at bruge en større andel af udviklingsbistanden i Afrika.

UDENRIGSMINISTER KRISTIAN JENSEN 5. FEB. 2016. KRONIK I POLITIKEN

MINDRE TIL ASIEN – SLUT I LATINAMERIKA

I Asien er 4 danske prioritetslande strøget siden 2015: Indonesien, Nepal, Pakistan og Vietnam. I Latinamerika er det sidste danske prioritetsland, Bolivia, strøget.

GLANSEN GÅR AF KRONJUVELEN

Samlet betyder de seneste år udvikling, at det, der er blevet kaldt kronjuvelen i dansk udviklingssamarbejde, den langsigtede, bilaterale projekt- og programbistand til Afrika, Asien og Latinamerika, siden 2014 er faldet med næsten 1 mia. kr. – fra 4.395 i 2014 til 3.478 mio. kr. i 2018.

KLIMA OG MILJØ

DYRT, BLÅT MÆRKE TIL MILJØET

Det startede med en kæberasler, da V-regeringen kom til i 2015:

- 171 mio. kr. blev der skåret allerede i 2015-tilsagn – heraf alene 100 mio. kr. af Klimapuljen
- 351 af de i alt 652 mio. kr., SR-regeringen havde afsat til området i 2016, blev skåret væk

Besparelserne gik bl.a. ud over Den Globale Miljøfacilitet, ligesom mange års dansk støtte til Verdensunionen for Naturbevarelse (IUCN), International Institute for Environment and Development (IIED) og World Resources Institute (WRI), blev helt indstillet.

Opbremsningen slog for alvor igennem i 2016-17 på den faktiske miljøbistand, der med 475 mio. kr. i 2017 nåede bunden (i 2014 var den på 721 mio. kr.). Fra 2018 øgede VLAK-regeringen igen de samlede tilsagn til naturressourcer, miljø og klimaforandringer, og det førte til markant øgede udbetalinger allerede i 2018

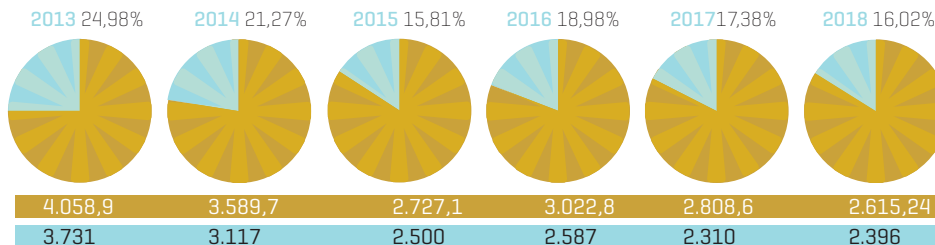
BISTAND

LØFTER TIL AFRIKA HOLDT IKKE

Trods besparelserne på den samlede udviklingsbistand har de blå regeringer i perioden 2015–19 gentagne garanteret, at besparelserne ikke ville gå ud over Afrika. Men hvad siger tallene?

- **FALDENDE ANDEL AF FALDENDE BISTAND TIL AFRIKA** I 2013 gik hver 4. danske bistandskrone – lidt over 4 mia. kr. – til Afrika. I 2018 gik kun hver 6. danske bistandskrone til Afrika – lidt over 2,6 mia. kr.
- **HISTORISK FÅ PRIORITETSLANDE I AFRIKA** I 2015 var 12 af prioritetslandene for dansk udviklingssamarbejde i Afrika. Tilbage er kun 8. Ud af listen er røget: Ghana, Mozambique, Sydsudan og Zimbabwe
- **FÆRRE AFRIKANSKE LANDE PÅ TOP 5** I 2014 var 3 afrikanske lande – Tanzania [2], Burkina Faso [3] og Mozambique [4] – blandt de 5 største modtagere af dansk bistand. På top 5 i 2018 var der 2: Tanzania [3] og Ghana [5].

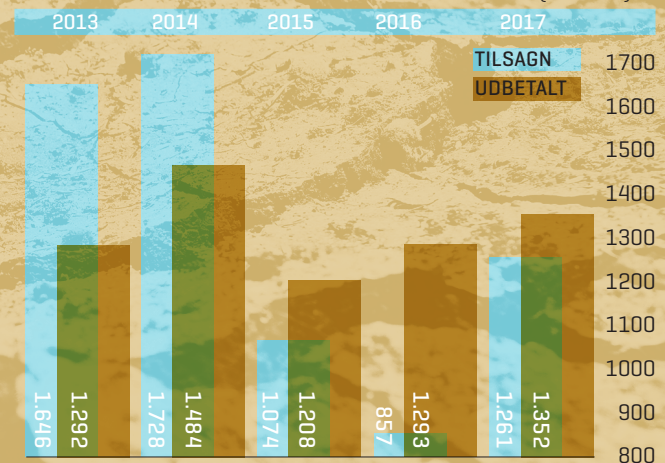
AFRIKAS ANDEL AF DANSKE UDVIKLINGSBISTAND INKL. HUMANITÆR BISTAND

...OG TIL KLIMAET

Den del af Danmarks udviklingsbistand, der kan kategoriseres som klimafinansiering, fremgår ikke af finansloven og heller ikke direkte af OpenAid.dk., men af en særlig afrapportering hvert andet år til EU og til FN's Klimakonvention [UNFCCC]. Afrapporteringen er baseret på en særlig gennemgang af dansk udviklingsbistand, hvor alle danske tilsagn og udbetalinger forsynes med såkaldte Rio-mærker. Opgørelsen udarbejdes for at holde øje med, om de rige lande lever op til deres løfte i Paris-aftalen fra 2015 om at mobilisere 100 mia. dollar ekstra til udviklingslande om året fra 2020 i klimafinansiering. Den nyeste opgørelse tegner et klart billede: De danske tilsagn til klimafinansiering faldt markant under det blå styre, udbetalingerne knapt så meget, fordi en del af dem skyldtes tilsagn afgivet under den tidligere regering.

DANMARKS KLIMAFINANSIERING TIL UDVIKLINGSLANDE (MIO. KR.)

DEN MULTILATERALE BISTAND

EU OVERHALER FN

”Behovet for et effektivt FN har aldrig været større,” lød det fra daværende statsminister Lars Løkke Rasmussen fra FN’s talerstol i 2015.

Alligevel er de danske bidrag til FN-systemet faldet på hans vagt: Fra 1,87 i 2014 til 1,19 mia. kr. i 2018. FN’s andel af den samlede, danske bistand faldt i samme periode fra 11,1 til 7,3 pct. Det betød, at den andel af dansk bistand, der går gennem EU, i 2015 for første gang overhalede den danske FN-bistand.

DANMARKS UDVIKLINGSBISTAND GENNEM EU OG FN I MIO. KR.

	2014	2015	2016	2017	2018
EU	1.532	1.599	1.636	1.853	1.952
FN	1.870	1.538	1.470	1.430	1.187
FN I PCT. AF TOTAL	11,08	8,91	9,22	8,85	7,27

STOP & GO

De V-ledede regeringer brugte også de danske FN-bidrag flittigt til med kort varsel at nå sine sparemål på den samlede, danske bistand. I sit finanslovsforslag for 2016 beskær V f.eks. de danske FN-bidrag med 42 pct. – mere end 680 mio. kr. – i forhold til SR-regeringens finanslovsforslag for 2016.

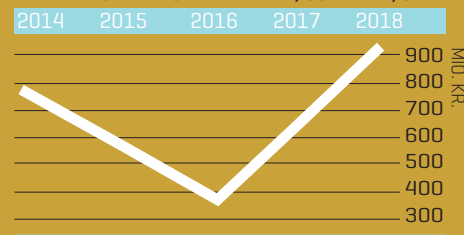
Selv om nogle af de første års besparelser på danske FN-bidrag siden er rullet tilbage, er de samlede danske FN-bidrag faldet. En anden klar tendens er, at Danmark de seneste 4 år markant har øget den del af sine FN-bidrag, der er øremærket bestemte formål. Andelen af ’frie’ midler er faldet.

KVINDER SUNDHED SEX

EN BLÅ MÆRKESAG

Ingen har været i tvivl om, at kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder stod tidligere udviklingsminister Ulla Tørnæs’s hjerte nær, og området er da også et af de få, der i 2018 fik tilført flere midler end før 2015. Men inden Ulla Tørnæs kom til i 2016, var netop ”kvinder, sundhed og sex” blandt de hårdest ramte af V-regeringens straks-opbremsning af bistanden: Den danske støtte raslede ned fra 790 mio. kr. i 2014 til 570 i 2015 og lavpunktet 386 mio. kr. i 2016, inden den igen begyndte at stige. Den danske ned- og senere optur ramte bl.a. UN Women, FN’s Befolkningsfond (UNFPA) og Den Globale Fond for bekæmpelse af Aids, Tuberkulose og Malaria.

DANMARKS BIDRAG TIL KVINDER, SUNDHED, SEX

KILDE OPENAID.DK

CIVILSAMFUNDET

GRANATCHOK DELVIST OVERVUNDET

Da den nye V-regering kom til i 2015 med et mål om allerede fra 2016 at bringe dansk bistand ned på 0,7 pct. af BNI, gik det hårdt ud over de folkelige, danske udviklingsorganisationer, NGO'erne. De havde under SR-regeringen haft udsigt til 1.103 mio. kr. i 2016. Dét beløb skar V-regeringen med 31 pct. – 345 mio. kr. Og i 2017 opsagde den nye VLAK-regering sine aftaler med de 17 såkaldte rammeorganisationer allerede med udgangen af året og bebudede en ny og helt åben ansøgningsrunde, der skulle afgøre bevil- lingerne fra 2018.

Resultatet var, at organisationer, der var vante til flerårige aftaler med Da- nida om årlige tilskud på mellem 7 og 110 mio. kr., ikke anede, hvor de stod fra 2018. Ansøgningsrunden endte dog forholdsvis uddramatisk og uden de store ændringer, og den samlede danske bistand gennem NGO'er steg igen i 2018, men er stadig langt under niveauet fra 2015 og før.

DANSK BISTAND Gennem NGO'ER I MIO. KR.

2014	2015	2016	2017	2018
1.070	1.033	803	769	949

KILDE OPENAID.DK

DEN PRIVATE SEKTOR

LØFT TIL BLÅ MÆRKESAG

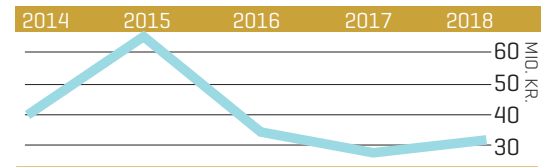
Den private sektor skal langt mere i spil. Udviklingsar- bejdet skal i stigende grad være katalysator for inve- steringer, overførsel af viden, teknologi, innovation og løsninger, som skaber vækst og bringer udviklingen ind på et bæredygtigt spor.

Sådan hedder det i 2017 i Regeringens Udviklingspolitiske Prioriteter 2018, og allerede i finansloven for 2017 oprettede regeringen en helt ny konto, "Partnerskaber for bæredygtig vækst", for at samle en række aktiviteter, der hidtil var spredt ud på andre konti. Men især for at øge den del af udvik- lingsbistanden, der skal gå til området. Og det er lykkedes. Posten "Danidas erhvervsindsatser" er steget fra 284 mio. kr. i 2015 til 916 i 2018.

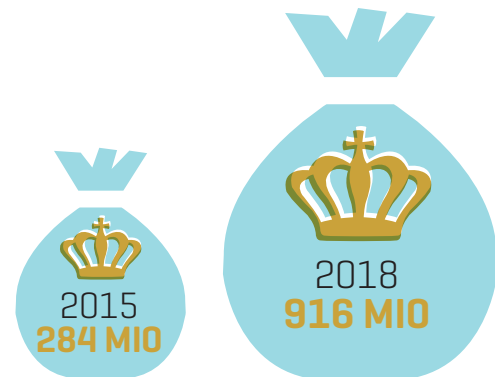
OPLYSNING ER IKKE EN BLÅ MÆRKESAG

"Danske udviklingspenge skal bruges i de fattige lan- de, ikke til at oplyse danskere." Nogenlunde sådan lød det fra borgerlige regeringer i 0'erne og igen fra 2015 til 2019. Og som sagt så gjort. De 65 mio. kr., der i 2015 blev brugt af udviklingsbistanden til oplysning, er fra 2016 halveret. Og de 3 pct. af deres projektmid- ler, danske NGO'er frem til 2015 måtte bruge til oplys- ning i Danmark, blev igen sat ned til 2 pct. – ganske som i 0'erne.

DANSK BISTAND TIL OPLYSNING

KILDE OPENAID.DK

DANIDAS ERHVERVSINDSATSER FRA 2015 TIL 2018. KILDE OPENAID.DK

FINANSLOVS FORSLAG FOR 2020

EN NY START?

NYE OG AMBITIØSE MÅL – MEN STADIG INDEN FOR DE 0,7 PCT.

”Klare grønne ambitioner, styrkede indsatser i nærområderne og en ny, markant Afrikapolitik.”

Under de overskrifter præsenterede S-regeringen den 2. oktober sin udviklingspolitik for de kommende år. Men der følger ikke ekstra penge med. Ganske vist stiger den danske udviklingsbistand i 2020 med 678,6 mio. kr. i forhold til 2019. Men stigningen skyldes udelukkende, at Danmark bliver rigere. Bistandsprocenten fastholdes nemlig på 0,7 pct. af BNI. Al tale om, at bistanden – skridt for skridt eller i ét hug – igen skal op på de 0,85 pct. af BNI, som den var, da SR-regeringen slap tøjlerne i 2015, er lagt på is.

DANSK BISTAND FALDER YDERLIGERE

Det betyder faktisk, at dansk bistand under S-regeringen vil fortsætte sit fald de kommende år. Opbremsningen i 2015 er nemlig nogle år om at udmønte sig, fordi bistanden bevilges som flerårige tilsagn, og derfor vil det gradvise fald siden 2015 mod de 0,7 pct. af BNI fortsætte næste år.

Det vigtigste er at få sat en prop i den udvikling, hvor vi bruger ulandsbistanden som et reservoir, man kan tappe af, hver gang man har noget andet, man vil finansiere.

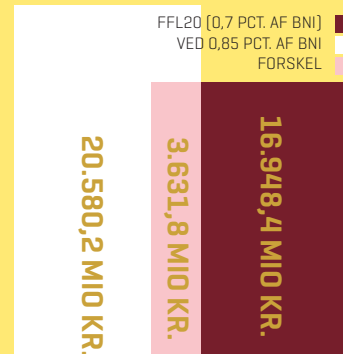
UDVIKLINGSORDFØRER ANNE SOPHIE CALLESEN, RADIKALE. ALTINGET, 3. OKT. 2019

SKARP KONTRAST TIL 2011

Modviljen imod at rulle besparelsen på udviklingsbistanden tilbage står i skarp kontrast til forrige gang, en ’rød’ regering tog over fra en ’blå’. Dengang i 2011 hed det i SRSF-regeringsgrundlaget: ”Regeringen vil opjustere udviklingsbistanden, så den over en årrække kommer tilbage på 1 pct. af BNI.” Løfterne blev dog ikke indfriet. Bistanden faldt ligefrem i 2012 til 0,83 pct., men steg så en smule igen og var i 2015 på 0,85 pct. af BNI.

DE FATTIGE GÅR GLIP AF 3,6 MIA. KR. OM ÅRET

Det koster verdens fattige dyrt, at dansk udviklingsbistand nu synes at have stabiliseret sig på 0,7 pct. af BNI i stedet for på 0,85 pct.-niveauet frem til 2015. I 2019 bliver forskellen på 3.631,8 mio. kr. Og den vil vokse de kommende år i takt med, at danskerne bliver rigere. Beløbet de fattige går glip bliver dobbelt så stort, hvis vi sammenligner med årene omkring 2000, hvor Danmark gav 1 pct. af sit BNI i udviklingsbistand.

FLYGTNINGE OG MIGRATION

FÆRRE PENGE TIL MODTAGELSE AF FLYGTNINGE

319,8 mio. kr. af udviklingsbistanden er i 2020 afsat til at modtage flygtninge i Danmark. Det er et fald på 189,2 mio. kr. i forhold til 2019 – og faktisk det laveste beløb i mere end 10 år. I modsætning til finanslovsforslagene fra de seneste år står der ikke noget om, at regeringen fuldt ud vil udnytte OECD DAC-reglerne for de udgifter til flygtninge, der kan opgøres som udviklingsbistand. Men reelt videreføres samme praksis. I hvert fald er udgiften til flygtningemodtagelse i 2020 præcist den samme, som den tidligere VLAK-regering forventede.

Kvoteflygtninge Finanslovsforslaget løfter heller ikke sløret for, om regeringen vil afskaffe det stop for kvoteflygtninge, som Venstre-regeringen indførte i 2016, efter at Danmark i årtier havde modtaget 500 af disse særligt sårbare flygtninge om året.

FLERE PENGE TIL MIGRATION

Da Socialdemokratiet senest var i regering, havde migration ikke sin egen post på Finansloven. Den blev 'opfundet' af VLAK-regeringen i Finanslovsforslaget for 2018. Men Socialdemokratiet har i den grad taget posten til sig og lægger op til, at den samlede udviklingsbistand til forebyggelse af irregulær migration i 2020 skal stige med 105 mio. kr., fra 185 mio. kr. i 2019 til 290 mio. kr. i 2020. Regeringen vil bl.a. bruge 30 mio. kr. ekstra i 2020 – i alt 190 mio. kr. – til at hjemsende afviste asylansøgere. Heraf skal 110 mio. kr. i 2020 gå til at fortsætte den noget-for-noget-pulje, der blev opfundet af den tidligere regering med henblik på "at fremme samarbejde med oprindelseslande om udsendelse". Denne støtte gøres betinget af, "at der er fremdrift i samarbejdet om tilbagetagelse." Også den danske støtte til Den Internationale Organisation for Migration [IOM] sættes op, med 25 mio. kr. til 50 mio. kr. i 2020. Det bidrag skal gå til at forebygge irregulær migration og til migrationshåndtering i Afrika, herunder Sahel og Afrikas Horn.

FLYGTNINGEUDGIFTER FINANSIERET AF UDVIKLINGSBISTANDEN

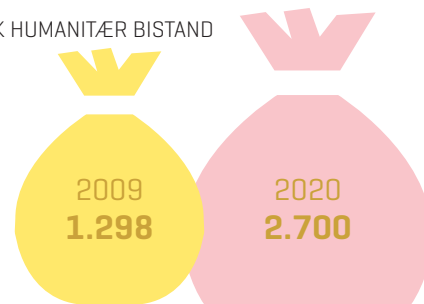
UDVALGTE ÅR	MIO. KR.	LØBENDE PRISER
2000	1.004,0	
2008	251,0	
2016	2.770,1	
2017	773,2	
2018	424,1	
2019	494,1 ¹⁾	
2020	319,8 ¹⁾	

¹⁾SKØN I FORSLAG TIL FINANSLOV

MIGRATION SOM ET NYT TVÆRGÅENDE HENSYN?

Migration nøjes ikke med at have sin egen post på finansloven. Det "øgede migrationspres mod Europas grænser" omtales igen og igen: I forbindelse med den danske bistand til Afrika, til klima og miljø, humanitære formål, nærområder mmm. Man kan næsten tale om, at migration er blevet et nyt tværgående hensyn i dansk udviklingssamarbejde, på linje med 'de gamle', som fattigdomsorientering, kvinder og ligestilling.

DANSK HUMANITÆR BISTAND

HUMANITÆR BISTAND OG NÆROMRÅDER

NY REKORDBEVILLING OG FOKUS PÅ MIGRATION

Selv om den samlede, danske udviklingsbistand er skåret siden 2015, har den humanitære bistand år efter år sat nye rekorder. Sådan bliver det også i 2020, hvor S-regeringen afsætter 2,7 mia. kr. til humanitær bistand, 100 mio. kr. mere end i 2019 og det højeste beløb nogensinde. Oven i det øges bistanden også til de såkaldte 'nærområder', der aldrig er blevet klart defineret, heller ikke i FFL20. Ved at øge den humanitære bistand og bistanden til nærområderne kan Danmark ifølge regeringen "hjælpe mere og flere" af de flere end 70 mio. mennesker i verden, der er på flugt. De fleste befinder sig i udviklingslande og skal hjælpes i deres nærområde, lyder det fra regeringen. Kombineret med dansk udviklingsbistand til "et mere retfærdigt og humanitært asylsystem" vil det betyde, "at færre spontane asylansøgere kommer til Europa." Også på dette område viderefører og forstærker S-regeringen en tendens, der for alvor blev sat i gang af de sidste 4 års borgerlige regeringer. De ekstra penge skal bl.a. gå til:

- UNHCR** Fra 160 til 235 mio. kr. i 2020 og frem
- UNRWA** Fra 70 til 105 mio. kr. i 2020 og frem
- OCHA** Fra 30 til 70 mio. kr. i 2020 og frem
- ICRC** Fra 40 til 70 mio. kr. i 2020 og frem
- CERF** Fra 150 til 170 mio. kr. i 2020 og frem

NEDSLAG

FINANSLOVS

FORSLAG

FOR 2020

AFRIKA

GENTÆNKNING – ELLER AFVIKLING – AF DANMARKS AFRIKAPOLITIK?

Danmarks Afrikapolitik skal gentænkes, bebuder regeringen og vil i den forbindelse øge fokus på bl.a. klimaforandringer, på udsigterne til handel med verdens yngste og hurtigst voksende middelklasse, befolkningsvækst og migrationspresset mod Europas grænser. Regeringen varsler ikke flere penge til Afrika, men vil omprioritere 650 mio. af midlerne afsat til Afrika. Det betyder bl.a. flere penge til Sahel og Afrikas Horn, hvor "Danmark har interesser og værdier på spil." Hvilke interesser og værdier konkretiseres ikke.

En række initiativer skal sikre, at Afrika har særlig høj prioritet i den danske klima- og miljøindsats, i den humanitære bistand, i bistanden til nærområder, migration og til den private sektor. Omvendt bruger regeringen ikke mange linjer på at beskrive det, der tra-

ditionelt har været et af de væsentligste elementer i dansk udviklingssamarbejde: Det langsigtede, bilaterale udviklingssamarbejde med en række fattige prioritetslande i Afrika Syd for Sahara, som flere gange er blevet beskrevet som det lange, seje træk. Den type bistand vil regeringen bruge færre penge på. I 2020 falder de bilaterale tilsagn til Afrika med 276 mio. kr., og dermed fortsætter de seneste års klare tendens. For få år siden løb den samlede danske bistand til prioritetslandene i Afrika op i 2,5-3 mia. kr. om året. Med finanslovsforslaget for 2020 har den kurs mod blot lidt over 1 mia. kr. i 2023.

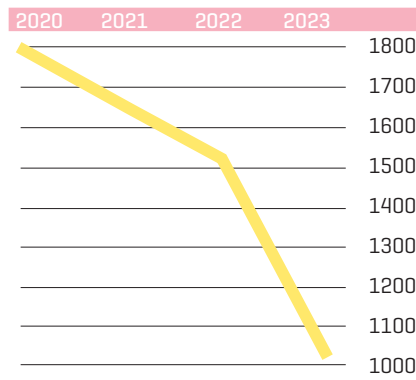
EN KLAR TENDENS MINDRE VÆGT PÅ DET LANGSIGTEDE

Den nye finanslovsforslag forstærker en klar tendens fra de seneste år, nemlig at der bliver færre og færre penge til det traditionelle, langsigtede, bilaterale samarbejde med danske prioritetslande, ikke bare i Afrika, men også i Asien og Latinamerika. Så sent som på finanslovsforslaget for 2015 var der afsat 6.354,3 mio. kr. til bilateral bistand. I FFL20 er der afsat næsten 2,6 mia. kr. mindre, 3.778,5 mio. kr.

BILATERAL BISTAND I MIO. KR.

RØDT FFL15	BLÅ FL19	TEKNISK FL20	S FFL20
6.354,3	3.888,8	3.921,5	3.778,5

FORVENTEDE UDBETALINGER TIL AFRIKANSKE PRIORITETSLANDE I MIO. KR.

Vi skal ikke stjæle pengene til de fattige landes skoler og vacciner for at betale for den rige verdens forfejlede politik, der har skabt klimaforandringerne.

UDVIKLINGSORDFØRER CHRISTIAN JUUL,
ENHEDSLISTEN. POLITIKEN, 2. OKT. 2019

KLIMA OG MILJØ

DET NYE KINDERÆG I BISTANDEN

”En klar grøn ambition”. Sådan lyder overskriften på det første kapitel i Regeringens Udviklingspolitiske Prioriteter. Og det er ikke helt misvisende. Ca. 600 af de 678,6 mio. kr., som den danske udviklingsbistand stiger med i 2020, fordi danskerne bliver rigere, vil regeringen bruge til at øge den ”dedikerede grønne udviklingsbistand”. Den lander på 1.295 mio. kr., mere end det dobbelte af de 630 mio. kr., der var sat af i Finansloven for 2019. Og regeringen lægger op til, at det beløb skal fastholdes de kommende år. Den grønne satsning får masser af ros fra mange sider, men også kritik, fordi de ekstra penge tages inden for 0,7 pct.-rammen for den danske bistand. Dermed kan pengene ikke siges at være ”nye og additionelle”, som Paris-aftalen fra 2015 lægger op til. Regeringen synes at have været forberedt på kritikken, for, som den noterer i sine Udviklingspolitiske Prioriteter: ”Bekæmper man klimaforandringer, kan man også bekæmpe sult, fattigdom og fordrivelse.” Klimabistand er med andre ord det nye kinderæg i udviklingsbistanden. Uanset om man er enig i kritikken eller ej, så er finanslovsforslaget fyldt med klare, grønne ambitioner og tiltag, der næsten kan lede tankerne tilbage til 1990'erne, hvor Danmark supplerede sin fattigdomsorienterede udviklingsbistand med en særlig ramme til miljøbistand. De ekstra penge til klima og miljø fordeles på en række forskellige områder, bl.a.:

Den grønne klimafond Det danske bidrag de kommende 3 år bliver på i alt 800 mio. kr. Det er ifølge regeringen det dobbelte af det hidtil planlagte. Bidraget i 2020 bliver på 240 mio. kr.

Bilaterale VE-samarbejder 120 mio. kr. afsættes i 2020 til at indlede nye samarbejder om vedvarende energi i 4 udviklingslande, som i forvejen modtager dansk bistand.

Klimatilpasning i Uganda og Kenya Ekstra 100 mio. kr. i 2020

Derudover er der 200 mio. kr. i 2020 til et nyt grønt initiativ i nærområder og skrøbelige stater på tværs af Sahel og Afrikas Horn og ekstra penge til C40, netværket af storbyer, der vil accelerere byers implementering af Paris-aftalen.

NATURRESSOURCER, ENERGI OG KLIMAFORANDRINGER

FFL15	FFL16	FFL17	FFL18	FFL19	FFL20	DM
652	301	320	544	630	1.295	⌘

GENSYN MED GAMLE KENDINGER

De ekstra klima- og miljøpenge betyder også et gensyn med et par gamle kendinge i det danske udviklings-samarbejde, der forsvandt med V-regeringens besparelser i 2015:

CGIAR – populært kaldt Cigaren Den Internationale Sammenslutning af Landbrugsforskningscentre har måttet klare sig uden dansk støtte 2016-19, men kan i 2020 se frem til 30 mio. kr. til at forske i, hvordan landbruget i udviklingslande kan tilpasse sig klimaforandringerne.

IUCN – Den internationale Union for Naturbevarelse Er også tilbage på finansloven med 40 mio. i 2020. De skal bl.a. gå til at beskytte biodiversiteten i udviklingslande.

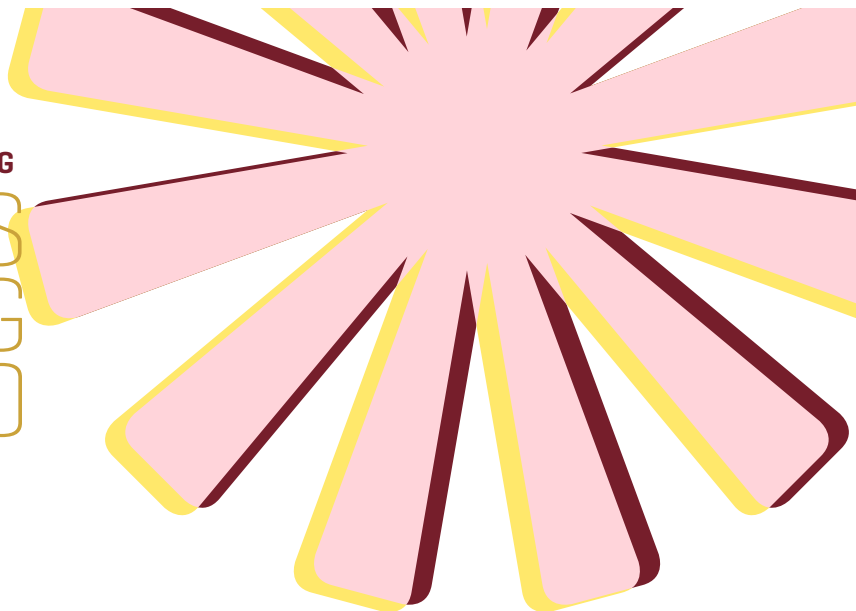
FN-SYSTEMET

DANSK MÆRKESAG FASTHOLDSES

Kvinder, sundhed og sex var om noget tidligere udviklingsminister Ulla Tørnæs's mærkesag. I 2019 var der afsat 838 mio. kr. til formålet på hovedkontoen, Multilaterale bistand gennem FN mm. Det tal falder en smule i 2020, med 10 mio. til 828 mio. kr. Det danske bidrag til Den Globale Fond for Bekæmpelse af Aids, Tuberkulose og Malaria reduceres med 50 mio. til 100 mio. kr., og bidraget til Den Globale Vaccine Alliance, GAVI, på 25 mio. kr. skæres helt væk. Til gengæld er der 25 mio. kr. ekstra til FN's Ligestillingsenhed, UN Women, der næste år modtager 78 mio. kr., ligesom der er 50 mio. ekstra danske kroner – i alt 225 mio. – til seksuel og reproduktiv sundhed ved globale civilsamfundsorganisationer. Heraf afsættes 40 mio. kr. til Women Deliver, der arbejder globalt for at fremme politisk og økonomisk opbakning til ligestilling og seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder.

Danmarks samlede multilaterale bistand gennem FN mv. falder fra Finansloven for 2019 til FFL20 fra 1.996,7 til 1.908 mio. kr. Men faldet skyldes i nogen grad forskydninger af tilsagn. F.eks. bortfalder på denne konto et bidrag på 50 mio. kr. til organisationen Education Cannot Wait, der arbejder for at uddanne særligt udsatte grupper, herunder piger, i skrøbelige og konfliktramte lande. Men det skyldes, at regeringen regner med allerede i 2019 at give organisationen et 3-årigt tilsagn på 200 mio. kr. Alt i alt sker der ikke de store ændringer i de danske bidrag til centrale FN-aktører som UNDP, UNFPA og UNICEF.

NEDSLAG FINANSLOVS FORSLAG FOR 2020

NU IKKE BARE BÆREDYGTIG MEN OGSÅ FAIR

”Partnerskaber for bæredygtig vækst” er navnet på en helt ny post på Finansloven, som VLAK opfandt i FFL17 for at samle en række aktiviteter i udviklingsbistanden, der har med vækst og erhvervsindsatser at gøre, men også for at markere en øget vægt på markedsdrevet vækst i udviklingsbistanden. Og den nye S-regering har ikke blot taget posten til sig, men også givet den en twist: Nu skal væksten ikke blot være bæredygtig, men også fair og have særligt fokus på verdensmål 8 om anstændig beskæftigelse. Måske et fingeraftryk fra ’solidaritetsminister’ Rasmus Prehn. Den samlede bistand til fair og bæredygtig vækst falder fra 1.676,5 mio. kr. i 2019 til 1.404 mia. kr. i 2020 – et samlet fald på 272,5 mio. kr. Langt størstedelen skyldes dog, at Investeringsfonden for Udviklingslande, IFU, der i 2019 modtog et indskud på 250 mio. kr., står til et rundt 0 i 2020. Til gengæld planlægges et nyt tilsagn til IFU på 200 mio. kr. i 2021. Også bidraget til Danida Business Finance, der samtidig omdøbes til Danida Sustainable Infrastructure Finance (DSIF), beskæres: fra 500 mio. kr. i 2019 til 400 i 2020.

MARKEDSDRETVET VÆKST

FLERE PENGE TIL MYNDIGHEDSSAMARBEJDE

Til gengæld er der flere penge på vej til myndighedssamarbejde: Den samlede bevilling til vækstrådgivere og strategiske sektorsamarbejder stiger fra 145 mio. kr. i 2019 til 184 mio. kr. i 2020 og i de følgende år. Fokus skal være på at fremme grønne, private investeringer og på at styrke danske myndigheders bidrag til FN's verdensmål med særligt fokus på grøn omstilling og bæredygtig udvikling. Også det danske bidrag til Den Internationale Finansieringsinstitution stiger, fra 42 mio. kr. i 2019 til 100 mio. kr. i 2020 med det formål at fremme private investeringer i verdensmålene og klimarelevante indsatser i Afrika. Som noget nyt afsættes desuden 60 mio. kr. som en 3-årig bevilling til Sustainable Trade Initiative, der inddrager virksomheder og civilsamfundsorganisationer i partnerskaber for at skabe bæredygtig omstilling.

FN's Arbejdsorganisation (ILO) står også til et gevaldigt løft fra S-regeringen. Fra 9,5 mio. kr. i 2019 til 35 mio. kr. i 2020 og 20 mio. kr. de følgende år. Det er en af flere ændringer, der illustrerer den nye regerings øgede fokus på arbejdstagerrettigheder – og på fair vækst.

Bistand til forskningssamarbejde og stipendiatbistand havnede fra 2017 også på kontoen, Partnerskaber for bæredygtig vækst. Begge områder står til stigninger i 2020: Forskningssamarbejdet med 20 mio. til 220 mio. kr., stipendiatbistanden med 15 mio. til 75 mio. kr.

PARTNERSKABER FOR (FAIR OG) BÆREDYGTIG VÆKST

FFL17	FFL18	FFL19	FFL20
1.299,2	1.168,5	1.675,5	1.404

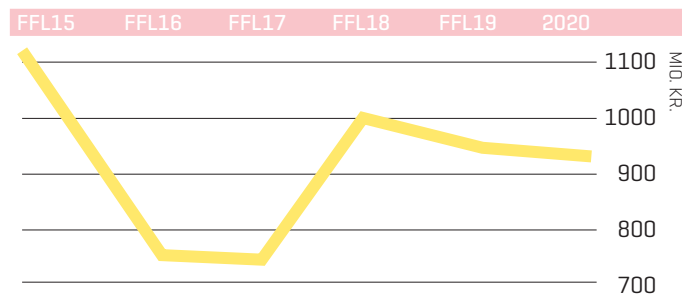
MD. KR.

CIVILSAMFUND OG OPLYSNING

'BLÅ' BESPARELSER FASTHOLDES

Civilsamfundet 935,8 mio. kr. Så meget afsætter FFL20 til de danske civilsamfundsorganisationer. Det er stort set uændret i forhold til 2019. S-regeringen rokker således ikke ved de seneste års besparelser på området. Efter det store sparehug i 2016 og 2017 løftede den tidligere regering bistanden gennem danske civilsamfundsorganisationer lidt igen i 2018, og den stabiliserer sig dermed flere år frem på et niveau, der ligger et pænt stykke – ca. 170 mio. kr. – under de 1.103 mio. kr., den var under SR-regeringen til og med 2015. Der bliver dog plads til et par nye initiativer, bl.a. 39 mio. kr. til at fremme civilsamfundets råderum i partnerlande blandt andet i Afrika.

BISTAND Gennem CIVILSAMFUNDSORGANISATIONER

20%

Oplysning 70 mio. kr. Så meget var der frem til 2015 afsat på finanslovene til oplysning i Danmark om udvikling. Det blev skåret til omkring 55 mio. kr., og det rokker S-regeringen ikke ved, selv om den nye udviklingsminister Rasmus Prehn gentagne gange har fastslået, at en af hans hovedopgaver bliver at øge den folkelige opbakning til udviklingssamarbejdet. De danske civilsamfundsorganisationer får heller ikke lov til at øge den andel af deres projektmidler, de anvender til oplysning i Danmark: Frem til 2015 måtte de anvende 3 pct. af projektmidlerne til oplysning. Det satte V-regeringen ned til 2 pct., og det lægger S-regeringen ikke op til at ændre på – som SRSF-regeringen ellers gjorde det, da den kom til i 2011.

NY STRATEGI

UDSKUDT ET PAR ÅR

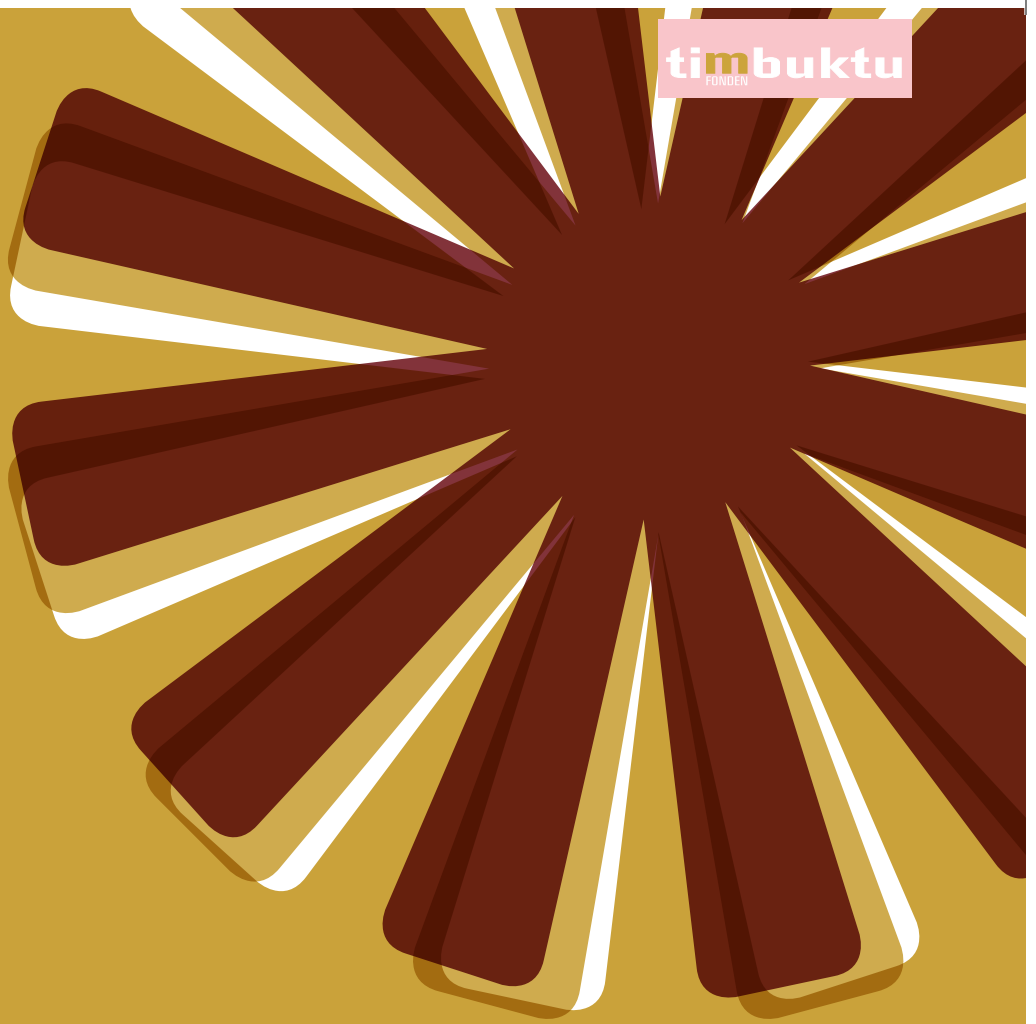
En ny regering vil tage initiativ til en ny udviklingspolitisk strategi, hvor øget klimabistand står centralt.

Sådan hed det i forståelsespapiret mellem Socialdemokratiet og dets 3 støttepartier fra 25. juni. Men det synes udskudt et par år. I Regeringens Udviklingspolitiske Prioriteter fra 2. oktober står: "Regeringen vil i tæt dialog med Folketingets partier og på rette tidspunkt tage initiativ til en ny strategi, hvor øget klimabistand står centralt." 'Rette tidspunkt' kunne meget vel være om et par år, for det brede forlig i Folketinget, som den seneste strategi, "Verden 2030", var en del af, løber frem til januar 2022.

ADMINISTRATION

FLERE FOLK I UM

Regeringen vil i 2020 fritage Udenrigsministeriet for det udskældte omprioriteringsbidrag, der betyder en årlig besparelse på 2 pct. på driften. Det svarer i 2020 til 35 mio. kr. Samtidig forhøjes kontoen, administration af udviklingsbistanden med 65 mio. kr., fra 735 til 800,3 mio. kr., for "at understøtte en synlig og effektiv gennemførelse af regeringens udviklingspolitiske prioriteter samt til en styrket kvalitetskontrol". Det indebærer bl.a. nyansættelser.

EN NY START?

ANALYSE AF DET
INTERNATIONALE
UDVIKLINGS
SAMARBEJDE
I FINANSLOVS
FORSLAGET
FOR 2020

TEKST

JESPER HELDGAARD
JHELDGAARD@GMAIL.COM

LAYOUT/DESIGN

KIT HALDING/SURVIVALKIT.DK

UDGIVER

TIMBUKTU FONDEN, OKTOBER 2019

TRYK

PRINFO TREKRONER